

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	7245
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		VEERLE VAN RANSBEECK
adres		Albert Bevernagelei 65 - 2100 DEURNE
telefoon		03-324.18.42
fax		03-325.88.77
e-mail		basis.albert.bevernagelei@so.antwerpen.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119735 - SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - te ANTWERPEN
adres		Lamorinièrestraat 227 - 2018 ANTWERPEN
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/04/2012, 24/04/2012, 26/04/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/04/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	07/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Luc Cuylaerts
	Teamleden	Willy De Herdt André Mans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
Voldoet	7
3.2 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.3 Lager onderwijs: Frans	10
3.4 Lagere afdeling - Leren leren	12
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Curriculum	13
4.2 Begeleiding	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	17
6.1 Wat doet de school goed?	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
6.3 Wat moet de school verbeteren?	18
7. ADVIES	19
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	19

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'De Bever' heeft twee vestigingsplaatsen waarvan de tweede enkel kleuteronderwijs aanbiedt. De samenwerking tussen de leraren van beide vestigingsplaatsen zorgt in de kleuterafdeling voor een vrij gelijkgerichte werking.

De huidige beleidscontext en de stabilisering van het team hebben een gunstige weerslag op de draagkracht van de school. Aanpassingen in het klasmanagement en het aanbod getuigen van een streven om een antwoord te bieden op de noden van de multiculturele instroom en te voldoen aan de maatschappelijke verwachtingen. Een visie op taalontwikkeling en leer- en socio-emotionele begeleiding komt in de praktijk tot uiting, al kan de lagere afdeling verder groeien in het taalvaardigheidsonderwijs. De aandacht die in beide onderwijsniveaus uitgaat naar de kern van de ontwikkeling, zorgt voor een school- en groepsklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren. Kenmerkend voor de school is het respect dat zij opbrengt voor de eigenheid van de kinderen en hun ouders, die als volwaardige partners worden erkend. Met een variatie van strategieën spant de school zich in om alle ouders te betrekken en de school- en thuiscontext op elkaar af te stemmen.

De school voert een democratisch beleid dat steunt op een professionele dynamiek en een gemeenschappelijk engagement van het team en op externe netwerking. Geïnspireerd door het GOK-beleid groeit ze in een planmatige en zelfreflectieve omgang met vernieuwingen. Ze houdt hierbij haar blik op de toekomst en gaat proactief om met de noden van kleuters en leerlingen. Visieontwikkeling en schoolwerkplanning, gevoed vanuit begeleiding, nascholing en overleg, zorgen ervoor dat de school in de vooropgestelde richting evolueert. Dit alles resulteert in een gemoedelijk schoolleven en een gezamenlijke professionele groei.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de school aan haar onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie/wiskunde en Frans voldoet en dat zij de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren nastreeft. Gegevens over het onderwijsaanbod, waarneembare effecten ervan en de tevredenheid van in- en externe partners vormen hiervoor belangrijke indicaties. De onderwijsinspectie houdt tevens rekening met de evolutie in beleidskracht en de omgang van het team met de specifieke doelgroep, gekenmerkt door taal-, leer- en sociaal-emotionele noden.

In de kleuterafdeling wordt het aanbod voor wiskundige initiatie gerelateerd aan de doelen en ontwikkelingslijnen van een instrument van de koepel dat recent is ingevoerd. De grondige wijze waarop het instrument wordt geïmplementeerd zorgt voor een doelbewust, stapsgewijze, geïntegreerd en evenwichtig nastreven van de decretale ontwikkelingsdoelen. Het team is bezig het eigen aanbod te screenen in relatie tot de doelen van het nieuwe referentiekader. Nieuwe organisatievormen met doelgerichte hoekverrijking, gedifferentieerde hulpmiddelen en materialen en open leersituaties bieden impulsen voor de zelfsturing, de taalverwerving en de leerbegeleiding. Ze creëren een leeromgeving waarin wiskundige inzichten en vaardigheden, wiskundetaal en gepaste leerhoudingen al handelend worden verworven en in variabele contexten worden toegepast.

In de lagere afdeling biedt het consequent gebruik van onderwijsleerpakketten voldoende garanties voor de realisatie van de eindtermen voor wiskunde en Frans vanuit een samenhangend, evenwichtig en werkelijkheidsgericht aanbod en een doelgerichte evaluatie. De keuze voor onderwijsleerpakketten is ingegeven door de specifieke behoeften van de leerlingen en getoetst aan de visie en de verwachtingen van de (nieuwe) leerplannen.

Stappenplannen, gedifferentieerde hulpmiddelen en materialen bieden voor wiskunde de nodige structuur en houvast, waarbij referentiekaders in het klasbeeld verder kunnen worden afgestemd. De leraren gebruiken de mogelijkheden voor differentiatie en remediëring die in het onderwijsleerpakket zijn ingebouwd. De kwaliteit van de foutenanalyse en de remediëring varieert echter naargelang de groep. Het team denkt toekomstgericht na over een klassenmanagement dat beantwoordt aan de grote ontwikkelingsverschillen die er onder meer voor wiskunde bestaan binnen de huidige leeftijdsgroepen.

De visie op het onderwijs Frans en de accenten zoals die in de nieuwe leerplannen en eindtermen vooropstaan, zijn in de praktijk herkenbaar aanwezig. Evaluatiegegevens van centrale toetsen vormen een bijkomende indicatie die erop wijst dat de eindtermen met zoveel mogelijk leerlingen worden bereikt. Het garanderen van voldoende onderwijstijd voor dit leergebied vormt echter een belangrijk aandachtspunt.

Meerdere leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren zijn – al dan niet bewust – met het onderwijsaanbod verweven. Waardevolle initiatieven om het onderwijs meer kindgericht te oriënteren, resulteren in boeiende werkvormen met veel leer-, interactie- en toepassingskansen en een gedifferentieerde aanpak. Aandacht gaat uit naar het systematisch bijbrengen van plannings-, organisatie- en reflectievaardigheden en reken-, lees- en schrijfstrategieën. Toch hangt het verwerven van gepaste leerhoudingen en strategische vaardigheden nog in belangrijke mate samen met de lerarenstijl. Of het huidige aanbod voldoende dekkend is voor wat in de eindtermen wordt verwacht, is met het team nog niet ten volle nagegaan. Er is nog werk om deze eindtermen verder doelgericht uit te werken en de vorderingen af te zetten tegen gewenste competentieniveaus van kinderen vanuit een visie en met oog voor inhoudelijke continuïteit, waarbij ook ICT-mogelijkheden verder gelijkgericht worden geïmplementeerd.

De school onderzoekt en bewaakt haar kwaliteit in toenemende mate op basis van leerlingenresultaten. Goede praktijk zit in de wijze waarop genormeerde toetsen op schoolniveau worden gesystematiseerd in het kader van de interne kwaliteitszorg. Het vormt nu een uitdaging om de conclusies en verbeterpunten van sommige toetsen te blijven communiceren en opvolgen. Duurzame effecten die in de huidige ontwikkelingsfase worden beoogd, weerspiegelen zich alsnog beperkt in de resultaten van centrale, genormeerde en methodetoetsen. Rekening houdend met de vroegere beleidscontext, de evolutie die de school doormaakt en de team- en leerlingenkenmerken beschouwt de onderwijsinspectie de resultaten als voorlopig aanvaardbaar.

De school evolueert in haar zorg- en GOK-beleid vanuit een visie, waarbij kinderen kort worden opgevolgd en begeleid. Individuele schoolloopbanen worden zorgvuldig opgevolgd. De groepsleraren nemen hun centrale rol in de eerstelijnszorg op, hierin additioneel ondersteund door het zorgteam. Daarnaast biedt de samenwerking met ouders en andere externe partners impulsen voor de geïntegreerde zorg. Nascholing, coaching en zorgoverleg bieden perspectief om verder te groeien in een handelingsgerichte aanpak die is gelinkt aan de zorgvraag van het kind. Het vormt voor het schoolteam een opdracht om zich gezamenlijk te bezinnen over de optimalisering van de inzet van mensen en middelen met het oog op een zorgverbreding die ook de gewenste effecten aantoonbaar maakt, rekening houdend met de prioritaire noden die zich voordoen. De school reflecteert over de efficiëntie en het rendement van het zorgbeleid om er de kwaliteit mee te optimaliseren, al kan dit soms op basis van meer concrete doelen.

Na een moeilijke periode weet de school op dit ogenblik opnieuw volop haar autonomie te gebruiken om haar maatschappelijke opdracht te vervullen. De huidige beleidskracht en teamdynamiek bieden perspectief voor meer rendabel onderwijs vanuit een doelgericht aanbod, een flexibele inzet van additionele mensen en middelen, een handelingsgerichte

aanpak en een interne kwaliteitszorg die borgt wat goed is en bijstuurt waar nodig. De stabiliteit van het team vormt hiervoor een noodzakelijke voorwaarde.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
wiskundige initiatie
Lager onderwijs
Frans
wiskunde
leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod
Begeleiding
Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Gegevens over het onderwijsaanbod, de onderwijsaanpak van de leraren en het zoekgedrag van de kleuters tonen de aandacht van het team voor de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie. De integratie van de vestigingsplaatsen wordt bevorderd door een nauwe samenwerking tussen de leraren en heeft een vrij gelijkgerichte werking tot gevolg.
- Het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie is gerelateerd aan de doelen en ontwikkelingslijnen van een planningsinstrument van de onderwijskoepel dat recent is ingevoerd. De grondige wijze waarop het instrument is geïmplementeerd zorgt voor een doelbewust, stapsgewijze en vrij evenwichtig nastreven van de decretale ontwikkelingsdoelen. Voorlopig is het nog niet duidelijk of de totaliteit van de ontwikkelingsdoelen wordt nagestreefd. Dat kan in een latere fase nagegaan worden.

- In de thema- en weekplanning staan doelen voor wiskundige initiatie in ruime mate mee voorop. De leraren waken hierbij intuïtief over het evenwicht tussen de domeinen. De leraren screenen hun aanbod op volledigheid en didactische frequentie in relatie tot de doelen van het nieuwe referentiekader. Het initiatief is nog te pril voor reflectie en conclusie op teamniveau. Reflecties op de diepgang waarmee de vooropgestelde doelen voor wiskundige initiatie zijn nagestreefd, worden door de groepsleraren bij de verdere planning van het aanbod in rekening gebracht.
- Het gebruik van de ontwikkelingslijnen in het planningsinstrument en afspraken over onder meer de hoekverrijking en het klasbeeld zorgen mee voor een groei in verticale samenhang. Graduele begrippenlijsten vormen een referentiekader om accenten te leggen in de instructietaal.
- De wijze waarop het hele klasmanagement is afgestemd op de specifieke kenmerken van de doelgroep en het ontwikkelingsniveau van elk kind getuigt van goede praktijk. Waardevolle initiatieven in het kader van het GOK-beleid (gelijke onderwijskansenbeleid) dragen er in belangrijke mate toe bij. Het team kiest ervoor om de organisatievorm met zelfstandige en begeleide activiteiten in kleine groepen in toenemende mate te gebruiken. De gestructureerde klasomgeving, het rijke hoeken- en opdrachtaanbod en reële contexten nodigen de kleuters uit tot samen spelen en zoeken. Opmerkelijk hierbij zijn de vlotte samenwerking tussen de kleuters en de interactie die zich hierbij ontspint. Hoeken en werkplekken worden systematisch verrijkt met doelgerichte impulsen, waarbij inzichten en vaardigheden in verscheidene contexten al handelend worden verworven en toegepast.
- In zo goed als alle groepen komt de fundamentele visie op ontwikkelen, waarbij de dynamiek van de kleuter en het ervarend verkennen van zijn omgeving vooropstaan, gestalte in de dagelijkse praktijk. Soepele routines en afspraken structureren het groepsleven en zorgen voor een geordend verloop van de activiteiten binnen een veilig klimaat. Geïntegreerde aandacht gaat uit naar het tijdsbegrip en de verkenning van de ruimte, waarbij referentiekaders op elkaar zijn afgestemd en een groei in abstractie van visuele boodschappen wordt gerealiseerd (van foto naar pictogram). Het cyclische van de tijd wordt weinig gevisualiseerd.
- Het 'meespelen' door de groepsleraar, de zorgleraar en/of de kinderverzorgster in de hoeken biedt krachtige stimuli die gericht zijn op het verwerven door de kleuter van wiskundige inzichten, aanpakstrategieën en een gepaste onderzoeks- of werkhouding. Vormen van contractwerk, stappenplannen, constructieschema's en materialen worden gebruikt in het kader van de zelfredzaamheid, de zelfsturing en de zorg.
- De leraren investeren in het bijbrengen van elementaire wiskundetaal. De kleuters worden uitgedaagd om problemen op te lossen. Dit blijkt duidelijk uit de mondelinge interactie. Ze nodigt de kleuters uit tot het reflecteren over rekenhandelingen en het gebruiken van wiskundetaal.
- De leraren screenen de vorderingen voor wiskundige initiatie periodiek in een digitaal volgsysteem. Kleuters voor wie de ontwikkeling zorgen baart, komen in aanmerking voor respectievelijk het filter- en multidisciplinair overleg. Ook dagelijkse observaties die tijdens het werken in kleine groepen zorgvuldig worden uitgevoerd, zijn functioneel voor de zorg.
- Met een genormeerde toets die recent is ingevoerd, onderzoeken de leraren een aantal leervoorwaarden voor rekenen. Uit groepsoverzichten blijkt dat enkele aspecten, zoals het vergelijken en het tellen, beduidend onder de normering scoren. Het team schrijft dit toe aan het minder goed begrijpen van de instructietaal in de 'papierene tests'. Ze verwijzen hierbij naar de klaspraktijk die in hoofdzaak is gericht op het handelend leren. Rekening houdend met de schoolspecifieke input, de heroriënteringsfase waarin de school zich momenteel bevindt en het groeiend aantal maatregelen die op termijn duurzame effecten beogen, beschouwt de onderwijsinspectie de gepresenteerde resultaten als aanvaardbaar.
- De school wil de evaluatiegegevens verder verzamelen en registreren op schoolniveau om ze op termijn systematisch te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg.

Alsnog worden ze vooral gebruikt op het groeps- en kindniveau om er de leerbegeleiding mee te organiseren.

- Het team van de kleuterafdeling rapporteert over de totale persoon van elke kleuter. De rapportering getuigt van een hoge feedbackwaarde naar de ouders.

3.2 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- Om de decretale eindtermen voor alle domeinen te realiseren, baseert het team zich op een vrij recent ingevoerd onderwijsleerpakket. De vergelijking ervan met de leerplandoelen heeft geleid tot noodzakelijke bijstellingen.
- Door het consequent gebruik van de methode is er op schoolniveau inhoudelijke samenhang en is het aanbod harmonisch samengesteld, waarbij over de volledigheid van het aanbod in relatie tot de eindtermen wordt gewaakt. De onderwijstijd is vrij evenwichtig verdeeld over alle domeinen. De leraren reflecteren nog weinig over de diepgang waarmee de vooropgestelde doelen worden gerealiseerd.
- De activiteiten voor wiskunde getuigen van een doelgerichte aanpak, waarbij reële of levensnabije contexten als uitgangspunt worden genomen. Momenten van instructie wisselen af met actieve werk- en organisatievormen, zoals het hoeken- en contractwerk, die het zelfstandig en zelfgestuurd leren bevorderen. De lagere afdeling kan steunen op de voorbereiding in de kleuterafdeling, zeker omdat er weinig leerlingen uit andere kleuterscholen instromen. Mogelijkheden tot handelend leren in betekenisvolle contexten zorgen voor taakspanning, efficiëntie in het gebruik van de onderwijstijd en een groepsklimaat dat het welbevinden van de leerlingen in gunstige zin beïnvloedt.
- Veel aandacht gaat uit naar het bieden van structuur en de concrete handeling. De leraren reiken strategieën aan om de vele kinderen die er nood aan hebben de nodige houvast te bieden. Zo worden voor bewerkingen schema's of stappenplannen aangereikt. Tijdens het zelfstandig werk worden de leerlingen gecoacht in het gebruik van een stappenplan dat in het klasbeeld is geëtaleerd. Kinderen kunnen daarnaast terugvallen op een aantal referentiekaders die individueel voorhanden zijn. Collegiale consultaties rond 'verticale samenhang in de klaswanden' hebben geleid tot summiere afspraken op schoolniveau. Het is niet duidelijk in hoeverre de leraren hierbij ook over de functionaliteit van de referentiekaders reflecteren.
- Toch hangt het verwerven van probleemoplossende vaardigheden door de leerlingen in de lagere afdeling nog in belangrijke mate samen met de lerarenstijl. Open onderwijsleersituaties, waarin de kleuterafdeling al een leerproces achter de rug heeft, worden alsnog niet ten volle doorgetrokken. In een aantal groepen wordt het interactief meedenken door de leerlingen gehinderd door de leerkrachtsturing, terwijl in andere groepen een meer open vraagstelling uitnodigt tot handelen, verwoorden en verder denken.
- Het team denkt toekomstgericht na over de organisatie van het klassenmanagement, waarbij het mogelijkheden onderzoekt om met aangepaste groepeeringsvormen sterker te beantwoorden aan de grote verschillen die er tussen de leerlingen binnen de huidige leeftijdsgroepen zijn. In de huidige fase van stabilisering en ontwikkeling vormt het voor dit team nog geen prioriteit om knopen door te hakken over een alternatief voor het leerstofjaarklassensysteem.
- Het team hanteert over de hele lijn materialen en hulpmiddelen op groeps- en op kindniveau. Leraren maken functioneel gebruik van ICT-borden. De school heeft verdere groeikansen voor de integratie van ICT-mogelijkheden waarmee de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen en vaardiger worden in het gebruik ervan. ICT-expertise die intern aanwezig is, onder meer vanuit individugerichte nascholing, kan sterker worden benut in het belang van het team.

- Met methode- en centrale toetsen gaat het team de eigen onderwijsopbrengsten voor wiskunde op een vrij valide en betrouwbare wijze na. De leraren evalueren alle domeinen op een vrij evenwichtige wijze.
- De resultaten op methodetoetsen worden in aanzet op schoolniveau verzameld en bijgehouden. De scores liggen onder de normering die in de methode wordt vooropgesteld, waarbij het cijferen, handig rekenen en meten aandachtspunten vormen. Leraren schrijven dit onder meer toe aan leerhoudingen zoals het onvoldoende nauwkeurig werken van de leerlingen. De resultaten worden zorgvuldig geregistreerd op schoolniveau om ze op termijn te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg. De analyse ervan op school- en groepsniveau resulteert alsnog in hoofdzaak in maatregelen voor differentiatie en remediëring op groeps- en leerlingenniveau.
- Het team verwerkt de resultaten van centrale toetsen op schoolniveau om er de eigen onderwijskwaliteit mee in vraag te stellen en te verbeteren. Uit de analyse op schoolniveau blijkt dat de leerlingen onderpresteren in vergelijking met het gemiddelde van Vlaanderen, van het net en van de referentiegroep. Het team concludeert dat de leerlingen het vooral moeilijk hebben met het begrijpen van instructietaal en het probleemoplossend denken. Volgens sommige teamleden hebben de resultaten ook te maken met leervaardigheden en –houdingen zoals die in de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren worden vooropgesteld. De school toont haar daadkracht in een aantal gerichte acties waarover duidelijke afspraken zijn gemaakt. De onderwijsinspectie beschouwt de resultaten daarom als voorlopig aanvaardbaar, als de specifieke schoolcontext en de kenmerken van de schoolpopulatie in rekening worden gebracht.
- De evaluatie kan sterker in het onderwijsleerproces worden geïntegreerd. Niet in alle groepen wordt even sterk gereflecteerd over de waarde van gevonden oplossingen en gevolgde werkwijzen. Zelden wordt teruggekoppeld naar de probleemstelling die bij de aanvang van de les werd geïntroduceerd.
- De rapportering verloopt doelgericht over alle domeinen met een quoterings- en commentaar die feedbackwaarde inhoudt voor de ouders en leerlingen.
- Verzamelde en geregistreerde evaluatiegegevens worden gebruikt in het kader van de leerbegeleiding. Fouteninventarissen en –analyses vormen doorgaans het uitgangspunt voor de remediëring. De leraren organiseren remediëringsactiviteiten op groeps- of op kindniveau, al dan niet met ondersteuning van de zorgleraar, waarbij remediërings- en verrijkingsoefeningen worden voorzien. De kwaliteit van de foutenanalyse varieert echter naargelang de groep. Het team heeft nood aan externe en interne vorming om te groeien in een kwalitatieve foutenanalyse en –interpretatie.
- Om het onderwijsaanbod af te stemmen op de mogelijkheden van de leerlingen gebruiken de groepsleraren de mogelijkheden voor niveau- en tempodifferentiatie die in het onderwijsleerpakket zijn ingebouwd. De hulpverlening aan kinderen met specifieke wiskundenoden wordt gecoördineerd vanuit het filter- en/of het multidisciplinair overleg. Leerlingen met een ernstige leerachterstand of leerstoornis volgen een aangepast leertraject of krijgen compenserende maatregelen, die ook naar de evaluatie en de rapportering worden doorgetrokken.

3.3 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- Voor de planning van het onderwijsaanbod baseren de leraren van de derde graad zich op een recent ingevoerd onderwijsleerpakket dat ze consequent volgen. De wijze waarop de methode wordt gebruikt, biedt de nodige garanties voor samenhang en evenwicht in het onderwijsaanbod. De leraren van de derde graad lieten zich bij de

keuze van deze methode inspireren door de verwachtingen van het vernieuwde leerplan, die op een studiedag van de onderwijskoepel zijn verkend en bestudeerd.

- De visie op onderwijs in de Franse taal en de nieuwe accenten, zoals die in de eindtermen en het leerplan vooropstaan, komen in de dagelijkse praktijk voldoende tot uiting. De leraren bouwen het onderwijs communicatief uit, waarbij ze de leerlingen uitnodigen tot actief luisteren en tot taalgebruik in voor hen vertrouwde situaties. De nodige aandacht uitgaat naar het verwerven door de leerlingen van eenvoudige taalhandelingen die in de dagelijkse communicatie frequent worden gebruikt.
- De leraren stellen hoge verwachtingen naar de leerlingen en zorgen tegelijk voor een veilig groepsklimaat om de spreekdrang en de spreekdurf aan te wakkeren. De positieve houding van de leerlingen hieruit ten opzichte van het leren en het spreken van de Franse taal komt onder meer tot uiting in hun betrokkenheid en volgehouden concentratie. Alsnog verloopt de mondelinge interactie echter bijna uitsluitend tussen de leraar en de leerling.
- De instructie verloopt zoveel mogelijk in het Frans, waarbij de leraren met een correct taalgebruik goed voorbeeldgedrag stellen. Ze geven eenvoudige opdrachten consequent in het Frans. Veel aandacht gaat uit naar herhaling en inoefening. Conform de verwachtingen vanuit de actuele eindtermen beperkt het schrijven zich tot taaltaken op het kopiërend en beschrijvend niveau.
- In de huidige implementatiefase van het nieuwe referentiekader worden in aanzet de volledigheid en harmonie van het aanbod bewaakt in relatie tot de leerplandoelen. Met de beperkte onderwijstijd voor Frans die op dit ogenblik in het weekschema is voorzien, kan de realisatie van de leerplandoelen in het gedrang komen. De mate waarin occasioneel 'herhalingstussendoortjes' worden georganiseerd of het Frans in het hoeken- of contractwerk is opgenomen, biedt alsnog te weinig garanties om hiervoor te compenseren.
- De leraren gebruiken verscheidene audiovisuele hulpmiddelen om de leerlingen zoveel mogelijk met de Franse taal en correcte uitspraak ervan te confronteren. Met het gebruik van onder meer spel- en differentiatiekooffers, digitale bordboeken en wandplaten spannen de leraren zich in om de interactie op een speelse manier te bevorderen. ICT-middelen zoals computerprogramma's en CD's met liedjes zorgen voor een correct taalaanbod en zodoende voor mogelijkheden voor de leerlingen om zich het fonetisch systeem van het Frans eigen te maken. Ze nodigen uit tot zelfstandig Frans lezen en intensief luisteren en het toepassen van bijbehorende strategieën.
- De aandacht van de leraren om een 'Franse basissfeer' te creëren, weerspiegelt zich nog niet ten volle in het klasbeeld. Aan de klaswand overheersen taalsystematiek en werkwoordvervoegingen, terwijl elementaire woordenschat en taalstructuren een bescheiden plaats krijgen.
- De leraren evalueren de vorderingen van de leerlingen doelgericht door middel van methodetoetsen. De evaluatie van het domein spreken vormt hierop een uitzondering. Ze wordt momenteel nog als moeilijk en tijdrovend ervaren en is onder meer in het hoekenwerk geïntegreerd. De gepresenteerde resultaten van de laatste centrale toets zijn vrij gelijklopend met de resultaten van de referentiegroep, waarbij de hoge score voor mondelinge interactie in het oog springt. Leerlingenresultaten als deze vormen een bijkomende indicatie die erop wijst dat de school voor het leergebied Frans aan haar maatschappelijke opdracht voldoet.
- De rapportering over het leergebied blijft doorgaans vrij algemeen en weinig doelgericht, waardoor ze een beperkte feedbackwaarde inhoudt voor de ouders en leerlingen.
- In een gedifferentieerde aanpak kan de school verder groeien, al zijn er waardevolle aanzetten om zwakkere prestaties op toetsen te remediëren en zijn er materialen voorhanden waarmee de leerlingen op eigen tempo oefenen.

3.4 Lagere afdeling - Leren leren

Voldoet

Motivering

- De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren zijn recent met het team verkend. De leraren hebben het eigen aanbod geïnventariseerd in relatie tot deze eindtermen. Ze zetten hiermee stappen om meer doelgericht en doelbewust met deze eindtermen om te gaan en zich de rijkere inhoud ervan meer eigen te maken.
- Meerdere initiatieven op school- en groepsniveau zorgen ervoor dat heel wat inhoud van leren leren doorheen het onderwijsaanbod zijn verweven. Met het team zijn een aantal afspraken gemaakt die aanzetten vormen om gezamenlijk rond het leren leren te werken. Zo werkt de school binnen het GOK-beleid planmatig aan de optimalisering en verticale samenhang van gedifferentieerde werkvormen en middelen die de zelfstandigheid en de zelfsturing bevorderen. Met het hoeken- en contractwerk creëren de leraren een onderwijsleeromgeving met veel leer- en toepassingskansen binnen een ludieke aanpak. Op die wijze groeit het team in het begeleiden van het zelfstandig leren, wat in de kleuterafdeling met open leersituaties en een probleemgerichte onderwijsaanpak degelijk wordt voorbereid.
- De school gebruikt stelselmatig een zelfinstructiemethodiek die kinderen ondersteunt om gestructureerd, doel- en planmatig te werken. Methodegebonden lees-, schrijf- en rekenstrategieën (algoritmen en heuristieken) worden tijdens instructielessen systematisch aangeleerd en verder ingeoefend. Referentiekaders aan de wand en individuele schema's bieden visuele ondersteuning voor het groot aantal leerlingen met behoefte aan structuur en houvast.
- De leraren begeleiden de leerlingen in plannings-, organisatie- en reflectievaardigheden, onder meer via het agendagebruik en vormen van zelfevaluatie. In de hogere klassen gebruiken de leraren een leergang waarin leer- en studievaardigheden systematisch worden opgebouwd en getraind. Of deze methodiek overal even consequent wordt gebruikt en afgewerkt, is niet duidelijk.
- Onder meer tijdens lessen voor forum- en begrijpend lezen en problemen oplossen ontwikkelen de leerlingen strategieën om samenhangende informatie te verwerven en te gebruiken. Vormen van informatieverwerking en –verwerking zijn eveneens aanwezig tijdens activiteiten voor wereldoriëntatie. Het doelmatig gebruik hierbij van ICT-middelen varieert naargelang de groep.
- Het verwerven van probleemoplossende vaardigheden hangt in de lagere afdeling samen met de lerarenstijl. De aandacht voor het reflecteren met de leerlingen over eigen en andermans leerprocessen varieert per groep, wat gemiste kansen inhoudt om een kritische ingesteldheid aan te wakkeren tegenover de eigen aanpak en de inbreng van anderen.
- Of de school nu met het huidige aanbod de leergebiedoverschrijdende eindtermen voldoende nastreeft, is met het team nog niet ten volle nagegaan. Wel zijn er waardevolle aanzetten om onderliggende domeinen zoals het gebruik van informatiebronnen, het beheren van eigen leerprocessen en het werken aan leerhoudingen in het onderwijsaanbod te integreren. Op schoolniveau is er echter nog werk om deze eindtermen verder geïntegreerd uit te werken, vanuit een gelijkgerichte visie en met oog voor samenhang en opbouw. Het bijbrengen van gepaste leerhoudingen, zoals nauwkeurigheid en efficiëntie, vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt.
- De vorderingen van de leerlingen voor leren leren worden weinig doelgericht geëvalueerd en er wordt summier over gerapporteerd. De evaluatie en rapportering steunen veeleer op wat leraren belangrijk vinden dan op wat in de eindtermen wordt verwacht.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school profileert zich als een zorgzame instelling die haar naam waardig, als een 'bever', zorg wil dragen voor alle betrokkenen. Voor kinderen wil ze een tweede thuis bieden, met aandacht voor hun talenten en waar kinderen zich goed voelen binnen een veilig klimaat. Ze wil hierbij een brug slaan naar de thuissituatie en ouders 'tools aanreiken om samen school te maken'. Uit screenings en bevestigingen blijken het welbevinden van de kinderen en de tevredenheid van ouders.
- Kenmerkend voor deze school is de zorg die zij aan de dag legt om haar werking aan te passen aan de kinderen, vanuit een geloof in hun mogelijkheden. Op een veelzijdige wijze streeft ze ernaar om de grenzen van haar draagkracht te verleggen en een antwoord te bieden op de multiculturele instroomkenmerken met taalnoden, leerachterstanden en socio-emotionele problematieken binnen de grootstedelijke context. Aanpassingen van haar onderwijsaanbod en -organisatie getuigen van een streven om met zoveel mogelijk leerlingen zover mogelijk te geraken in relatie tot de eindtermen en zodoende een degelijke voorbereiding op het vervolgonderwijs te garanderen. De doelgerichtheid waarmee dit alles verloopt op school-, leraren- en leerlingenniveau, komt tot uiting in het GOK-beleid. Het team koos hierbij voor de thema's preventie en remediëring, taalvaardigheidsonderwijs (kleuterafdeling) en doorstroming en oriëntering (lagere afdeling).
- Met gevarieerde onderwijsstrategieën creëren de leraren van de kleuterafdeling een talige omgeving die in groeiende mate beantwoordt aan de noden van de doelgroep, waarvan de grote meerderheid het Nederlands niet als thuistaal heeft. Vormen van talige hoekverrijking, leespromotie en pre-teaching zijn voorbeelden van hoe het taalverwervingsproces van de kleuters doeltreffend kan worden ondersteund. Nieuwe organisatievormen die in het kader van het project 'tweedelijnssteun' onder begeleiding worden geïmplementeerd, bieden krachtige impulsen voor interactief en zelfgestuurd leren. Bijzondere taalstimulering gaat uit van het meespelen in de hoeken door de groeps- en zorgleraren. Kinderen met grote taalachterstanden of anderstalige nieuwkomers krijgen extra aandacht en bijkomende hulp. Er is voldoende beeldmateriaal aanwezig om het taalverwervingsproces van de kleuters te ondersteunen, waarbij een groei in abstractie van visuele boodschappen wordt gerealiseerd (van foto naar pictogram). Initiatieven als deze resulteren in een onderwijsaanbod dat wezenskenmerken vertoont van het taalvaardigheidsonderwijs en duurzame effecten beoogt op langere termijn. Onderwijsopbrengsten hiervan zijn reeds waarneembaar in het taalgebruik van de kleuters en de wijze waarop zij tot interactie komen. Ze weerspiegelen zich alsnog minder in de resultaten van tests.
- Interactieve werkvormen die de taalontwikkeling van de leerlingen bevorderen zijn in de lagere afdeling volop in ontwikkeling. Een voortgezette professionalisering van de leraren in het kader van het taalvaardigheidsonderwijs kan dit proces ondersteunen.
- Dat de zorg voor het pedagogisch klimaat en het welbevinden van de kleuters en leerlingen in de hele school 'leeft' en is 'doorleefd' blijkt uit diverse grote en kleine

initiatieven die worden ondernomen opdat de kinderen zich thuis zouden voelen. De socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen wordt systematisch opgevolgd in periodieke screenings en in het zorg- en 'heksenketel'-overleg. Met preventiemaatregelen in het kader van de socio-emotionele ontwikkeling, de lichamelijke opvoeding en de gezondheidsopvoeding tracht het team zoveel mogelijk te compenseren voor leemten in de kansarme thuiscontext van een groot aantal kinderen. Zo promoot de school bijvoorbeeld de gezonde voeding en breidt ze haar sportaanbod uit in samenwerking met 'Buurtsport'.

- De school toont haar gevoeligheid voor de multiculturele realiteit. Het team brengt respect en erkenning op voor de eigenheid en taal van elk kind. Diversiteit en meertaligheid worden door het team gezien als een uitdaging, waarbij interculturele aspecten en attributen van langsom meer een plaats krijgen in de dagelijkse praktijk.
- De optimalisering van het klasmanagement, de aandacht voor leerlingenparticipatie, doordachte keuzes bij het aanbod, betekenisvolle leercontexten en socio-emotionele preventietechnieken spelen in op de dynamiek van de kinderen en hebben een gunstige weerslag op het zelfbeeld en de motivatie. Ze zorgen voor een veilig en geordend basisklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de kinderen en de betrokkenheid bij hun leren.
- De school is laagdrempelig naar alle ouders en andere externe betrokkenen die als volwaardige partners worden beschouwd. Onder impuls van de zorgcoördinator en in samenwerking met externe organisaties gebruikt de school een variatie van strategieën om ouders bij de schoolwerking te betrekken en de school- en thuiscontext op elkaar af te stemmen. Zo neemt de school bijvoorbeeld deel aan externe projecten (bv. Schoolbrug) om overgangen over de onderwijsniveaus voor de kinderen te versoepelen en het keuzeproces naar het secundair onderwijs te begeleiden. Het huiswerkbeleid is een mooi voorbeeld van hoe met de ouders en leerlingen wordt samengewerkt op basis van gezamenlijke keuzes en een samen gedragen visie. Overigens worden alle mogelijke middelen ingezet om moeilijk bereikbare ouders over de streep te trekken.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school werkt haar zorg- en GOK-beleid uit vanuit een visie die naar het team is geduid. Centraal in het verhaal staat het kind dat zoveel mogelijk kansen moet krijgen om te groeien in zijn persoon en eigenheid. De school opteert voor een preventieve basiszorg, waarbij kort wordt opgevolgd en snel wordt ingegrepen om grote problemen te voorkomen bij kinderen die moeilijkheden ondervinden.
- De zorgvisie is herkenbaar aanwezig in het GOK-beleid, waarin ondersteuningsinitiatieven doelgericht en systematisch worden opgezet vanuit een gezamenlijke aanpak. De eerstelijnszorg wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken partners. De groepsleraar heeft hierin een centrale rol en wordt additioneel ondersteund door de zorgleraren en de zorgcoördinator. De zorgcoördinator werkt hoofdzakelijk op het schoolniveau en fungeert onder meer als draaischijf tussen de leraren, leerlingen, ouders en andere externe partners. Zij neemt ook haar verantwoordelijkheid op voor taken op leraren- en

kindniveau. Onder meer in een zorgplan en –continuüm worden beleidsmatig duidelijke verwachtingen gesteld en afspraken, instrumenten en procedures omschreven.

- Dagelijkse observaties en evaluaties, genormeerde toetsen van volgsystemen en verscheidene vormen van zorgoverleg dragen bij tot systematiek in de opvolging van de kleuters en leerlingen. Goede praktijk zit in de zorgvuldige opvolging van schoolloopbanen en de wijze waarop het in- en extern overleg hiertoe bijdragen. Zo wordt de beeldvorming verruimd met relevante gegevens over de thuiscontext. De overzichtelijke registratie van gegevens als deze biedt een meerwaarde om tot een genuanceerd en realistisch beeld van elk kind te komen.
- Observatie- en evaluatiegegevens worden in beide onderwijsniveaus functioneel aangewend om er de differentiatie mee te organiseren. In de kleuterafdeling is de differentiatie met het onderwijsaanbod verstrengd. Verscheidene differentiatievormen zijn in de themaplanning verankerd en geraken in het didactisch handelen geïntegreerd. Differentiatie zit reeds in de keuzemogelijkheden bij het aanbod. De leraren doen daarnaast een gericht aanbod van zelfstandige activiteiten en begeleide interventies in kleine groepen en krijgen hierbij kwaliteitsvolle assistentie van de zorgleraren. De nieuwe organisatievorm maakt zorgvuldig observeren en inspelen op individuele noden mogelijk.
- Ook in de lagere afdeling wordt – in de ene groep al meer dan in de andere – door middel van werk- en groeperingsvormen intentioneel gedifferentieerd, geremedieerd en geïndividualiseerd. De leraren variëren hierbij van langsom meer in het gebruik van materialen zoals opdrachtkaarten, foto's, schema's en stappenplannen (bv. voor staartdelingen). Ze hebben hierbij ook oog voor sterkere leerlingen.
- De school peilt bij de teamleden haar hun behoeften rond zorg. Gelet op veelheid van problematieken en leerachterstanden waarmee de school geconfronteerd wordt, wil ze verder groeien in een systematische, doordachte, planmatige en geïntegreerde zorgverbreding. Ze investeert in professionalisering en overleg rond een handelingsgerichte aanpak. In het intern zorg-, filter- en multidisciplinair overleg peilt ze naar het effect van de leerbegeleiding. De voorbereiding van het overleg heeft in toenemende mate aandacht voor de omschrijving van het probleem, het afgelegde traject, de mogelijkheden en de zorgvraag van het kind. Het overleg draagt bij tot het scherp stellen van de zorgvraag en de coördinatie van de leerbegeleiding. Het leggen van de link tussen de zorgvraag van het kind en het handelen van de leraar vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt, waarbij structurele leerachterstanden (handelings)planmatig worden aangepakt op het traject van het kind.
- Compenserende maatregelen, aangepaste leertrajecten, verslagen van zorgoverleg, schoolloopbaanfiches en resultatenanalyses van toetsen getuigen van de inspanningen van het team om met zoveel mogelijk kinderen zover mogelijk te geraken in relatie tot de eindtermen. De groepsleraar slaagt er hierbij in toenemende mate in om zijn/haar eerstelijnszorg op te nemen. De kwaliteit van de foutenanalyses bij toetsen verschilt echter grondig naargelang de groep. Het vormt nog een uitdaging voor dit team om zich verder te bekwamen in een kwalitatieve analyse van fouten met het oog op een doeltreffende remediëring.
- De zorgbreedtegevoeligheid van de groepsleraren komt onder meer tot uiting in de wijze waarop zij samenwerken met interne en externe partners, zoals ouders en het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding). De groepsleraren worden op verscheidene wijzen ondersteund door de zorgleraren. Toch komt de aanwending van de aanvullende lestijden in aanmerking voor bezinning met het oog op een flexibele toewijzing ervan binnen en over de onderwijsniveaus, rekening houdend met de prioritaire noden die zich voordoen.
- Het team reflecteert op de efficiëntie en de effectiviteit van het zorg- en GOK-beleid. De GOK-zelfevaluatie heeft geleid tot conclusies en verbeterpunten op school-, leraren- en kindniveau. Initiatieven als deze vormen erg waardevolle aanzetten tot het realiseren van een proces van interne kwaliteitszorg. De school kan hierin verder groeien vanuit een doelgerichte reflectie op basis van meer concrete doelen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school werd de voorbije jaren geconfronteerd met de grens van haar draagkracht. Teamwissels en discontinuïteit in het intern leiderschap hebben hier mede toe bijgedragen. Met het huidige directie- en zorgteam komt de schoolontwikkeling weer volop op gang, nu ook het team zich stabiliseert binnen een gemoedelijke en open cultuur. De stabiliteit van het team en het intern leiderschap vormt een noodzakelijke voorwaarde voor de school om op het huidige elan te kunnen doorgaan.
- De school voert een samen gedragen beleid waarin het formeel overleg een belangrijke plaats inneemt. De schoolontwikkeling wordt aangestuurd door het kernteam waarin interne en externe partners (CLB en Schoolbrug) zijn vertegenwoordigd. De school vindt ook ondersteuning in andere externe netwerken, zoals het schoolbestuur, de scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdienst.
- Het intern leiderschap steunt op een gemeenschappelijk engagement en een professionele dynamiek van het team in een voortdurend zoeken naar optimalisering van de praktijk. Vernieuwingsprioriteiten komen in samenspraak met het team tot stand. Het team is daarbij alert en ontvankelijk voor recente onderwijsontwikkelingen en externe ondersteuning en signalen. Het gevolgde nascholingstraject met betrekking tot de nieuwe leerplannen en het project 'tweedelijns-ondersteuning' getuigen hiervan.
- De beleidscontext en de grootstedelijke problematiek nopen de school ertoe systematiek te brengen in haar beleid en haar zorgsysteem en proactief om te gaan met de noden van de schoolbevolking. Met organisatievormen in het kader van de kleuterparticipatie is de kleuterafdeling volop in ontwikkeling, terwijl de lagere afdeling groeit in een gelijkgerichte implementatie van krachtige leeromgevingen. Voor het intern leiderschap vormt het een opdracht om over de haalbaarheid te waken van de veelheid aan vernieuwingsideeën die op de school afkomt.
- Het GOK-beleid vormt een stuwende kracht voor de schoolontwikkeling. De school weet waar ze naartoe wil en bouwt beleidsplanmatig voort op haar traject. Ze vindt hierbij sterke ondersteuning in vormings- en begeleidingsinitiatieven en in vormen van interne professionalisering. Visieontwikkeling en schoolwerkplanning zorgen voor de nodige structuur. De school evolueert in een zelfreflectieve omgang met vernieuwingen en brengt hierbij ook leerlingenresultaten in rekening. Ze peilt regelmatig naar het welbevinden van de leerlingen en de ouders en naar de behoeften van leraren om de resultaten te gebruiken in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- Om na te gaan in hoeverre ze met de kleuters en leerlingen leerwinst boekt en de ontwikkelingsdoelen en eindtermen bereikt, breidt de school geleidelijk haar instrumentarium uit. Ze heeft een traditie in het werken met centrale en andere proeven (OVSG, Igean, Cito, AVI, SALTO...), waarvan de resultaten de voorbije jaren worden bijgehouden, verwerkt en gecommuniceerd om er de eigen onderwijskwaliteit mee te beoordelen en te verbeteren. In aanzet worden ook de resultaten van methodetoetsen voor wiskunde verzameld en geregistreerd op schoolniveau. Het initiatief is nog te pril voor reflectie en conclusie op teamniveau.
- Kwaliteitsvolle resultatenanalyses op schoolniveau brengen zowel voor wiskunde als voor Nederlands resultaten die onder de verwachtingen liggen op het voorplan. Deze resultaten worden in belangrijke mate toegeschreven aan het begrijpen van de instructietaal. Er is nood aan voortgezette vormen van professionalisering inzake het taalvaardigheidsonderwijs. Het vormt tevens een uitdaging voor het team om de actiepunten van onder meer SALTO-toetsen kort te blijven opvolgen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De doelgerichte aanpak en stimulerende onderwijsleeromgeving in de kleuterafdeling, waarbij de decretale ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie doelbewust, stapsgewijze, geïntegreerd en evenwichtig worden nagestreefd.
- De realisatie in de lagere afdeling van een samenhangend, evenwichtig en realiteitsgericht onderwijsaanbod voor wiskunde in relatie tot de decretale eindtermen en de hierop afgestemde evaluatie.
- De realisatie in de lagere afdeling van een doelgericht en harmonisch onderwijsaanbod voor Frans en de hierop afgestemde evaluatiepraktijk, conform de uitgangspunten van de actuele eindtermen.
- Waardevolle initiatieven die op school- en groepsniveau worden ondernomen in het kader van het leren leren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De veelzijdige aandacht om het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie aan te passen aan het ontwikkelingsniveau en de kenmerken van de schoolpopulatie om met zoveel mogelijk leerlingen de decretale eindtermen te bereiken.
- De groei van de school in een systematische, geïntegreerde en handelingsgerichte aanpak van kinderen met specifieke noden.
- De functionaliteit van observaties en evaluaties voor de leerbegeleiding voor wiskunde in beide onderwijsniveaus; structurele vormen van differentiatie die in groeiende mate in het pedagogisch-didactisch handelen zijn geïntegreerd.
- De zorg van de school voor een stimulerend en veilig basisklimaat dat bijdraagt tot het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters en leerlingen.
- De rapportering in de kleuterafdeling over de brede ontwikkeling van het kind.
- De aandacht van de school voor de gezondheidsopvoeding.
- De aandacht van de school voor een huiswerkbeleid dat mee door de ouders en leerlingen wordt gedragen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het democratisch beleid dat steunt op de ontwikkelingsdynamiek van het team om te blijven zoeken naar een optimalisering van de school- en klaspraktijk vanuit een professionele ingesteldheid.
- De besluitvorming op schoolniveau, waarbij beleidsmatig duidelijke verwachtingen worden gesteld met oog voor de haalbaarheid ervan.
- De evolutie van de school in een zelfreflectieve, proactieve en planmatige omgang met vernieuwingen.
- De groei van de school in het systematiseren van leerlingresultaten in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- De vele initiatieven die de school in samenwerking met externe organisaties onderneemt met het oog op een laagdrempelig beleid naar ouders en een groeiende afstemming van de school- en thuissituatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren verder geïntegreerd uitwerken met het oog op een meer doelbewust en stapsgewijs nastreven ervan en hierop de evaluatie en rapportering afstemmen.
- In de lagere afdeling, vanuit een visie op leren leren, de onderwijsaanpak verder gelijkgericht afstemmen op de specifieke zorgvragen voor wiskunde.
- In de lagere afdeling de onderwijstijd voor het leergebied Frans bewaken, rekening houdend met de noden van de leerlingen, en zorgen voor een meer doelgerichte en informatierijke rapportering over alle domeinen.
- In de kleuterafdeling het eigen onderwijsaanbod verder kritisch screenen en bijsturen in relatie tot het recent ingevoerde instrument van de koepel en hierop de observatie en evaluatie afstemmen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- In beide onderwijsniveaus in het kader van het handelingsgericht werken, de groepsleraren coachen in het kwalitatief analyseren van fouten en in een (handelings)planmatige aanpak van structurele leerachterstanden.
- Vooral in de lagere afdeling zorgen voor voortgezette professionalisering van het team in het kader van het taalvaardigheidsonderwijs.
- Zich gezamenlijk bezinnen over de optimalisering van de inzet van additionele mensen en middelen binnen en over de onderwijsniveaus met het oog op een doelgerichte en rendabele preventieve en remediërende zorgaanpak.
- In het kader van het actief en zelfgestuurd leren, ICT-middelen verder gelijkgericht integreren in de dagelijkse groepspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Zich gezamenlijk bezinnen over het gebruik van organisatievormen die onder meer voor wiskunde meer optimaal zijn afgestemd op de grote ontwikkelingsverschillen die er binnen de huidige leeftijdsgroepen zijn.
- Op schoolniveau op basis een verhoogd SMART-gehalte van doelen, reflecteren op het rendement van vernieuwingsinitiatieven op school-, leraren- en leerlingenniveau in het kader van de interne kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Luc Cuylaerts

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: